

De laatste schaapherder

ieden die op het terras van hotel de Loenermark in Loenen neerstrijken zien daar een bronzen beeld van een eenzame schaapherder met zijn schapen. “Eenzaam? Ik had een hond en tweehonderdvieftig schapen bie mie, sufferd!”

Deze schaapherder was Willem Koestapel. Hij was de laatste rondtrekkende herder zonder vaste verblijfplaats in Nederland. Voor de toeristen was hij een bezienswaardige figuur, maar zelf had hij met de publieke belangstelling weinig op.

Willem Koestapel waste zich nooit en leefde in het open land met zijn schapen, die hij tijdens koude nachten als “dekbed” gebruikte. Zijn enige bezittingen waren de kudde, zijn hond en een tas met een oude cape tegen de regen en de kou. Slechts zelden liet hij zich tot een praatje verleiden.

In de zomer verbleef Koestapel meestal in de buurt van Loenen. Aan het eind van het seizoen verdween hij dan in alle stilte om met zijn kudde langs de IJssel of over de Veluwe te zwerven. In 1956 werd er voor hem op de Loenermark een schaapskooi gebouwd. Koestapel was toen 82 jaar oud.

Koestapel trok al vanaf zijn jeugd met zijn schapen door heel Nederland en delen van België. Hij zocht de gebieden af naar maangras en trok daarbij over snelwegen, bruggen en door dorpen en steden. Zijn kudde graasde jarenlang rond vrijwel alle vliegvelden van Nederland. Toen hij eens met zijn kudde van 250 schapen over de Afsluitdijk trok, wilde men hem terugsturen.

Hij was inmiddels tien kilometer onderweg en dacht er niet over terug te gaan. De autoriteiten besloten met vee-wagens de schapen naar Bolsward te brengen. Koestapel was bang dat men hem de transporten in rekening zou brengen en bedacht een list. Zijn contanten deed hij in een oude sok en bond de buidel onder een zware ram. Bij hem was geen cent te halen.

Koestapel bezat een tijdloze wijsheid en nog altijd worden in dorpen als Loenen uitspraken van hem gebruikt, zoals: "Problemen zijn er niet, die worden door de mensen zelf gemaakt." Koestapel wist maar al te goed dat hij de laatste echte schaapherder was. De anderen hadden het allang afgelegd zoals hij zei. "Waartegen?," vroeg een journalist hem ooit. De herder antwoordde hierop: "Och meneer, een schaapherder mag twee dingen beslist niet: ziek worden en verliefd worden!" Ondanks of dankzij alle regen en kou: ziek werd hij nooit. Tot hij vanaf zijn 83ste met zijn gezondheid begon te kwakkelen en hij zich moest overgeven aan de zorg door anderen. Op maandag 13 februari 1961 overleed Willem Koestapel, 86 jaar oud in het bakhuisje achter de boswachterswoning in Loenen. Hij ligt begraven op het kerkhof van de Nederlands Hervormde kerk in Loenen.

Op zijn graf ligt een grote veldkei met daarop:

"Willem Koestapel, schaapherder"